

אמי הורנצ'ק גייטסדורף
המישפט

בת קרמון
לא היה

וטענה כי פיני מנשלת אותה מירושת אביה.

נפגשתי ושוחחתי עם כל המעורבים בפרשה. טענותיה של ניצה, כפי שהופיעו בכתיבתה, הוסברו ונסתרו עליי פיני עצמה. תוך כדי שיחות עם שני הצדדים, קיבלתי את הרושם כי המחלוקת בין השתיים יכולה להתיישב גם ללא בית-דין. אולם תפקידי היה לדווח על אירועים, ולא להיות שופט או מתווך מבלי שנתבקשתי לכך.

עם הופעת העיתון, ביום הרביעי האחרון, היתה צריכה להתקיים הישיבה הראשונה של בית-הדין. הרושם שלי היה שני הצדדים בפרשה זו, עוד לפני פתיחת הדין, נכנסו שני הצדדים לשיחתו של השופט יצחק שילה, וניצה ביקשה לבטל את תביעתה נגד אמה החורגת.

באותו ערב שוחחו איתי שני הצדדים ביוזמתם. בנה של פיני, האדריכל טומי לייטסדורף, טילפן כדי להודות לנו: "בעיקבות הכתבה שלכם הבינה ניצה את העולל שהיא עושה, גם לפיני וגם לי זיכרו של אביה המנוח, והחליטה לבטל את התביעה ולהסוך שערוריות ציבוריות".

במילים דומות פנה אלינו בעלה של ניצה, רימון קדמון, וסיפר לנו על התוצאה החיובית שאליה הובילה הכתבה.

נעים לדעת שדווקא כתבה בהעולם הזה מביאה את הצדדים להסכים שלום, ולסלוח זה לזה.

אולי

אולם לא רק גירסת העולם הזה והנהלת הבית עמדה במרכז דינוני צוות ועדת הביקורת של המפלגה. הכותרת של הדין, כפי שהופיעה בראש מימצאי הצוות, אמרה: "מסקנות המוסד בעתירת ועד הנהלת הבית וועד העובדים בעניין ויט מונסקי ורבינסקי, בעיקבות פירסום העולם הזה בדבר טובות-הנאה בעסקת-ביטוח".

נראה כי ועדת-הביקורת של המפלגה הצליחה להגן היטב על הפירסום בעולם הזה. מסקנותיה היו מרשיעות ביותר, והן קבעו: "בצער ובלב כבוד החלטנו, ברוב דעות, לדחות את גירסת ההלוואה. יעקוב ויסמונסקי קיבל 1500 לירות, ור אפרים רבינסקי קיבל 3000 לירות, והסכומים הם דמי-עמלה ששולמו בקשר להצעת הביטוח של יהושע גרנות".

אולם למרות שהרשיעה את השניים, לא הטילה עליהם ועדת-הביקורת עונש כבד, ונימוקה היו עימה: "אנחנו רוצים להאמין שהמעשים הם חורגים ויוצאי-דופן בבית המפלגה, ולכן לא צריך עונש בשיטת ההחמרה למען יראו וישמעו".

העונש: להחזיר לקופת ועד עובדי המפלגה את הסכומים שקיבלו מגרנות, בתוספת 22 אחוזים ריבית. כן נפסלו השניים מלכהן כחברי ועד עובדי-המיפ"ל למשך חמש שנים.

למעשה לא היה זה עונש כלל. השניים החזירו כספים שלא הגיעו להם, והפסילה מלכהן כחברי-ועד היתה מגורית. אפילו בעיניהם, עוד לפני פיצוץ הפרשה שאפו ויסמונסקי ורבינסקי למישרות הרבה יותר חשובות בעולם העסקי הפוליטי מאשר להיות חברי ועד, והדרך להתקדמות לא נחסמה בפניהם. ואמנם, רק שבוע שער נבחר ויסמונסקי כיושב-ראש המועצה המקומית גיבעתי שמואל.

נראה כי מסקנות הוועדה לביקורת לא מצאו חן גם בעיני מוזכ"ל המפלגה, מאיר זרמי. הוא מתר להגיש לח"כ ארי אנקוריון ערעור על קולת-העונש. במכתבו לאנקוריון טען זרמי: "מנקודת-ראות ציבורית, מימצאים אלה נראים לי המורים עד כדי הטלת דופי וזל כבד על התנהגותם של שני החברים הנ"ל, ופוסלים אותם מלהמשיך להיות ראויים להמשיך בעבודתם במרכז מפלגת-העבודה, משום ש-תפקידם נושא אופי של שליחות. אני מבקש לערער על קולת העונש".

כאשר נוכחו השניים כי זרמי מערער על גור-הדין, מיהרו לצאת לפעולה נגד דת. ויסמונסקי שכר את שירותיו של עורך-הדין מרדכי שורר, ואילו רבינסקי את עורך-הדין אהרון ברקאי. שניהם הגישו ערעור משלהם על מסקנות צוות ועדת-הביקורת.

ויסמונסקי, שהוא איש חוג לשילוב במפלגת-העבודה, בחר דווקא בשורר, הידוע כאיש רפ"י לשעבר וממתנגדי חוג לשילוב, להגן עליו. שורר החליט לתקוף את עצם חוקיותה של הוועדה, טען טענות טכניות-משפטיות, מבלי להיכנס לגופו של עניין השוחד.

טען שורר: היה פסול בעובדה שהיו בוועדה רק ארבעה חברים, ולא חמישה, כפי שמחייב התקנון. יושב-ראש הוועדה, עורך-הדין ארגוב, שימש גם כתובע וגם כשופט בעניין השניים.

אולם שורר לא הסתפק בערעור שהגיש להועדת-הביקורת, אלא הגיש בקשה נגד ועדת-הביקורת לבית-הדין העליון של מיפ"ל העבודה, ודרש לבטל את מסקנות הוועדה כליל.

המישפטים, הן בדרג הגבוהה יותר של ועדת-הביקורת, הן בפני בית-הדין העליון של מפלגת-העבודה, יימשכו בוודאי עוד זמן רב, ונראה כי עדיין נכון סיומה של הכתבה דאז: "מנהיגי ופעילי מפלגת הירושלמי עבודה ימשיכו עוד ימים רבים לעסוק בפרשת השוחד".

לעיתים אין תוצאות כתבה בעולם ביטול מישפטים: בשבוע שעבר פירסם העולם הזה (2021) כתבה על השערורייה מסביב לעיובו של הצייר המפורסם יוחנן סימון. (העיובו של סימון) בתו של הצייר, ניצה קדמון, תבעה את אמה החורגת, מעצבת האופנה המפורסמת פיני לייטסדורף, בפני בית-הדין המחוזי.

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמונהגה: תדי אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 • מען מברקי • עולמפרים • מורפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב ב" אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גלופות: "צינקהופיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

מוכ"ל מיפגת העבודה, מאיר זרמי, לה' גיש תלונה נגד השניים לוועדת-הביקורת של המפלגה. גם ויסמונסקי ורבינסקי דרשו מועדת-הביקורת לחקור בפרשה, כדי לזכות אותם.

ח"כ ארי אנקוריון, יושב-ראש ועדת הביקורת של מפלגת-העבודה, מינת צוות מיוחד שיחקור בפרשה ויוציא מסקנות. בראש הצוות עמד עורך-הדין הירושלמי משה ארגוב, וחבריו היו מינה בן-צבי, יצחק צוקרמן וישראל שיר.

בישיבה הראשונה של הצוות הודו השניים בקבלת הכספים, אך טענו את אותה הטענה בה השתמשו כאשר נשאלו על-ידי העולם הזה: "היו אלה צ'קים שנועדו להחזיר הלוואה".

כבר בישיבה הראשונה השתרכב שם העולם הזה לתוך דינוני הצוות, כפי שקרה אחר-כך עשרות פעמים. ארגוב ערך שידוך מעניין, היסטורי כמעט, בין הנהלת בית מיפגת-העבודה והעולם הזה.

ויסמונסקי
העונש

שידוך שבדאי לא מצא חן בעיני מני היגי מיפגה זו. אמר ארגוב: "כדי שהי דיון יתקיים, צריכה הנהלת הבית להופיע כאן בתור תובע, והיא צריכה להגן על גירסת העולם הזה ולדאוג להבאת עדים".

איכא קרי

כל עיתונאי מרגיש הרגשה של סיוק כאשר בעיקבות גילוי שלו מתעוררים גופים ציבוריים, או אנשים פריטיים, לפעולה שבוודאי לא היתה נגמטת לולא גילוי הידיעה ופירסומה ברבים.

מיקרה כזה הוא עניין השוחד במרכז מיפגת העבודה, שאותו חשף העולם הזה (1987) בכתבה "צ'קים במיפגה". באותה כתבה הבאנו תצלומי צ'קים, שאותם קיבר

ויסמונסקי
העונש

לו שני מנהיגים צעירים של מיפגת היר עבודה מידי סוכני-ביטוח.

העולם הזה כתב אז כי השניים, יעקוב ("יענקלית") ויסמונסקי ואפרים רבינסקי, קיבלו סכומי כסף בני 1500 ו-3000 לירות מסוכני-הביטוח יהושע ("יוש") גרינות, כדי שיעזור להם לקבל את ביטוח עובדי מרכז-המפלגה.

איפשרנו לשניים אף להביא את גיר-סתם שלהם. לעומת העדות המרשיעות, נפגשתי עם שניהם בבית-קפה, ואילו ויט מונסקי אף טרח ובא לשוחח עם אורי אבנרי. טענותיהם, כאילו קיבלו את ה-כספים כחזר הלוואה שנתנו קודם-לכן לגרנות, נראו בעינינו מפוקפקות. אך העולם הזה אינו שם עצמו שופט, ומשום כך הבאנו את גירסת השוחד לעומת גירסתם המלאה של השניים.

הכתבה הסתיימה בקטע הבא: "עדיין לא ברור כיצד תתפתח פרשת השוחד ב-שוחד בליבה של מיפגת-העבודה. הצידיים המעורבים בדבר מבטיחים המשכים מרתקים. דבר אחד ברור לחלוטין: מני היגי ופעילי מיפגת העבודה ימשיכו עוד ימים רבים לעסוק בפרשת השוחד של עסקניה הבכירים".

ואמנם, מייד אחרי פירסום הכתבה דאג